

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA – SUPREME COURT OF KOSOVO

Seanca e Përgjithshme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, në bazë të nenit 26 paragrafi 1 pika 1.4 të Ligjit për Gjykatat, më datë 04.02.2021, me shumicë të votave, vendosë për:

Revokimin e udhëzimit të nxjerrë në Seancën e Përgjithshme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës të datës 25.09.2020, G.J.A 189/2020, lidhur me kompetencën e organit përmbarimor për zbatimin e vendimeve të gjykatave dhe institacioneve tjera lidhur me çështjet nga e drejta familjare, kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë dhe kompensimet tjera;

dhe nxjerr këtë:

UDHËZUES

Për kompetencën e organit përmbarimor lidhur me vendosjen në procedurën e përmbarimit dhe lidhur me zbatimin e përmbarimit për çështjet nga e drejta familjare; kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë; dhe kompensimet tjera

- I. Organ kompetent përmbarimor për të vendosur në procedurën e përmbarimit dhe për të zbatuar përmbarimin në:
- *Të gjitha çështjet nga e drejta familjare;*
 - *Kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë; dhe*
 - *Kompensimet tjera (perfshirë pagat, pagat jubilare, pagat e përcjelljes në pension, shujtat, bomuste, etj),*
- është gjykata, pa marrë parasysh se vendimin përmbarues (*dokumentin përmbarimor*), e ka nxjerrë gjykata apo ndonjë institucion, respektivisht organ tjetër.

- II. Ky udhëzues nuk u referohet rasteve në të cilat është lejuara përmbarimi para datës së nxjerrjes së këtij udhëzuesi.

A r s y e t i m

Gjykata Supreme e Kosovës, pas nxjerrjes së udhëzimit Gj.A.189/2020, të datës 25.09.2020, ka pranuar shqetësimë nga Oda e Përmbaruesve të Kosovës, dhe nga gjyqtarët të cilët vendosin në procedurën e përmbarimit, sa i përket zbatimit të udhëzimit për përmbarimin e të gjitha çështjeve nga e drejta familjare, kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë dhe kompensimet tjera. Në kontekstin e këtyre shqetësimeve Gjykata Supreme e Kosovës e ka hapur debatin e brendshëm, dhe njëkohësisht ka zhvilluar diskutime edhe me Odën e përmbaruesve të Kosovës, dhe me gjyqtarët që vendosin në procedurën e përmbarimit për rishikimin e mundshëm të udhëzimit në fjalë.

Nga diskutimet e zhvilluara ka rezultuar se vështirësitetë në zbatimin e udhëzimit Gj.A.189/2020, të datës 25.09.2020, paraqiten kryesisht për shkak të pamundësisë së zbatimit të gjobave në procedurën e përmbarimit e të cilat parashihen si mekanizëm i rëndësishëm në procedurën e zbatimit të përmbarimit për çështjet në fjalë. Nga debati i brendshëm në Gjykatën Supreme të Kosovës, është konkluduar se udhëzimi Gj.A.189/2020, të datës 25.09.2020, është nxjerrë me referencë në dispozitat e nenit 5 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, konkretisht dispozitës nga neni 5 paragrafi 6 me të cilën përcaktohet se: “*gjykata është kompetente të vendosë në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojë përmbarimin e vendimeve gjyqësore lidhur me: 6.1. të gjitha çështjet nga e drejta familjare dhe 6.2. kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë me kompensime tjera*”.

Nga dispozita e cituar ka rezultuar se gjykata është kompetente të vendosë në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojë përmbarimin e vendimeve gjyqësore. Pra, konkretisht dispozita e cituar ka specifikuar se gjykata e bënë zbatimin e përmbarimit të vendimeve gjyqësore, pa krijuar bazë që nga ana e gjykatës të bëhet edhe zbatimi i dokumenteve tjera përmbarimore për çështjet në fjalë. Megjithatë pas analizimit të serishëm të dispozitave të ligjit në fjalë rezultoi si nevojë për efikasitet ne procedurën e përmbarimit revokimi i udhëzimit Gj.A.189/2020, i datës 25.09.2020, dhe miratimi i këtij udhëzimi mbështetur në arsyet si në vijim:

Gjykata Supreme e Kosovës, vlerëson se kompetenca e gjykatës si organ përmbarues nga ligjdhënesi është përcaktuar duke e pas në konsideratë natyrën e çështjeve (*të gjitha*

çështjet nga e drejta familjare dhe kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë dhe kompensimet tjera), dhe jo duke marrë në konsideratë se dokumentin përmbarimor e ka nxjerrë gjykata apo ndonjë organ tjetër jashtëgjyqësor.

Në këtë kontekst, Gjykata Supreme vlerëson se natyra e çështjeve në fjalë është përcaktuese për kompetencën e gjykatës si organ përmbarimor, prandaj, në këtë rast ka vlerësuar dhe ka vendosur se organi i cili e ka nxjerrë dokumentin përmbarimor të mos jetë me ndikim për të përcaktuar kompetencën e gjykatës si organ përmbarimor.

Me dispozitën e nenit 312 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, përcaktohet kompetenca territoriale për përmbarimin e vendimit për kthim në vendin e punë, ashtu që në paragrafin 1 të të njëjtit nen përcaktohet se: “*për vendosje për propozimin për përmbarim në bazë të dokumentit përmbarues me të cilin punëdhënësi është urdhëruar që punëtorin ta kthejë në punë, apo që ta sistemojë në vendin përkatës të punës dhe për zbatimin e përmbarimit, e kompetencës territoriale është gjykata në territorin e së cilës është krijuar marrëdhënia e punës*”, ndërsa në paragrafin 2 të të njëjtit nen përcaktohet se: “*gjykata ka kompetencë ekskluzive për përmbarimin e vendimeve lidhur me kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë*”.

Nga interpretimi i dispozitës nga nenit 312 paragrafi 1, Ligjin për Procedurën Përmbarimore, rezulton se ligjdhënësi e përcakton kompetencën e gjykatës si organ përmbarimor për të vendosur për propozimin për përmbarim në bazë të “dokumentit përmbarues”, ndërsa në nenin 5 paragrafi 6 të Ligjin për Procedurën Përmbarimore, gjykatën e përcakton si organ përmbarimor kompetent që të vendosë në procedurën e përmbarimit dhe zbatojë përmbarimin e “vendimeve gjyqësore”.

Dispozita e nenit 5 paragrafi 6, dhe dispozita e nenit 312 paragrafi 1 të Ligjin për Procedurën Përmbarimore kanë një kundërthënie në mes tyre, për shkak se në nenin 5 paragrafi 6 referohet në përmbarimin e “vendimeve gjyqësore”, ndërsa në nenin 312 paragrafi 1, referohet në përmbarimin e “dokumentit përmbarues”. Megjithatë dilemën e eviton dispozita e nenit 312 paragrafi 2 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, e cila përcakton se gjykata ka kompetencë ekskluzive për përmbarimin e vendimeve lidhur me kthimin e punëtorit dhe shërbyesit civil në punë.

Dispozita e nenit 312 paragrafi 2 nuk vendosë një ndarje në mes të vendimeve gjyqësore dhe vendimeve të organeve dhe institucioneve tjera, por paracakton zbatimin e vendimeve pa përashtim për çështjet lidhur me kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë.

Mbi këto arsyen vlerësohet se gjykata është organ përmbarues për çështjet në fjalë pa marrë parasysh se vendimi i cili shërben si dokument përmbarues është nxjerrë nga gjykata apo nga ndonjë organ apo institucion tjetër.

Gjykata Supreme e ka shqyrtuar edhe çështjen e kompetencës për përmbarimin e dokumenteve përmbarimore lidhur me kompensimet materiale të cilat rrjedhin nga marrëdhënia e punës, dhe pas analizës ligjore për këtë çështje konkludon se Organ kompetentë përmbarimor për të vendosur në procedurën e përmbarimit dhe për të zbatuar përmbarimin për kompensimet material si: pagat, pagat jubilare, pagat e përcjelljes në pension, shujtat, bonuset, etj), është gjykata.

Në kompetencën e gjykatës si organ përmbarimor nuk përfshihen rastet e kërkesave për përmbarimin e dokumenteve përmbarimore lidhur me kompensimin e dëmit për shkak të lëndimit në punë.

Baza ligjore për këtë konkludim është dispozita e nenit 5 e Ligjit për Procedurën Përmbarimore, konkretisht dispozita nga neni 5 paragrafi 6 të cilën përcaktohet se: “*gjykata është kompetente të vendosë në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojë përmbarimin e vendimeve gjyqësore lidhur me: pika 6.2. kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civil në punë me kompensime tjera*”.

Përveç kësaj Gjykata Supreme, vlerëson së përmbarimi i dokumenteve përmbarimore nga ana e gjykatës edhe për kërkesat materiale është në pajtim me parimin e mbrojtjes së debitorit, që nënkupton se procedura e përmbarimit duhet të realizohet me sa më pak shpenzime në mënyrë që të mos ngarkohet pozita e debitorit.

Me dispozitën e nenit 6 paragrafi 3 përcaktohet se: “*Organ i përmbarues mund të konkludojë se natyra e kredisë kërkon trajtim të përspejtuar të rastit nëse ka rrezik legitim që pasuritë e debitorit në atë rast të mos jenë në dispozicion për konfiskim apo do t'i bie vlera shumë në rast të vonesës. Gjyqtari mund të pranojë ekzistimin e rrethanave të veçanta, dhe të veprojë shpejt, në rastet që kanë të bëjnë me punësimin, çështjet familjare, alimentacionin apo pagesat për fëmijë nëse interesat e palës mund të ndikohen negativisht si rezultat i vonesës.*”.

Nga dispozita e cituar taksativisht theksohet se “*gjyqtari*” mund të pranojë ekzistimin e rrethanave të veçanta, dhe të veprojë shpejtë, në rastet që kanë të bëjnë me punësimin, çështjet familjare, alimentacionin apo pagesat për fëmijë nëse interesat e palës mund të ndikohen negativisht si rezultat i vonesës. Pra, emërtimi “*gjyqtari*”, nuk mund të zëvendësohet me emërtimin “*përmbaruesi*”, për shkak se edhe nga kjo dispozitë

ligjdhënsi u ka njohur urgjencën çështjeve për të cilat edhe Gjykata Supreme me këtë udhëzim vlerëson se janë në kompetencë të gjykatës si organ përmbarues.

Me dispozitat e nenit 15 paragrafi 1 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, përcaktohet se: “*Gjobat e parapara nga ky nen mund të shqiptohen, me vendim të Gjykatës, për çdo veprim apo mosveprim me të cilat shkelen dispozitat e këtij ligji apo të vendimit të organit përmbarues në pajtim me këtë ligj. Këto gjoba mund të shqiptohen nga Gjykata sipas detyrës zyrtare, si dhe në bazë të propozimit të arsyetuar të përmbaruesit privat nëse në procedurën që zhvillohet pranë përmbaruesit privat janë plotësuar kushtet për shqiptimin e gjobës*”.

Me dispozitat e nenit 314 paragrafi 1 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, përcaktohet se: “*Përmbarimi në bazë të dokumentit përmbarues sipas të cilit punëdhënsi është i detyruar që punëtorin ta kthejë në punë, apo që ta sistemoj në vendin përkates të punës, zbatohet me anë të caktimit të gjobave në të holla kundër punëdhënsit dhe personit përgjegjës në të*” ndërsa me dispozitat e nenit 320 paragrafi 3 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore përcaktohet se: “*Me aktvendimin për përmbarimin, Gjykata i cakton debitorit afat prej tri (3) ditësh, nga dita në të cilën i është dorëzuar aktvendimi, që fëmijën t’ia dorëzoj prindit, apo personit tjeter, respektivisht institucionit të cilit fëmija i është besuar në ruajtje dhe edukim, me kërcënrim të shqiptimit të gjobës në të holla*”.

Nga dispozita e cituar e neni 15 paragrafi 1, të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, përcaktohet në mënyrë taksative se gjoba mund të shqiptohet sipas detyrës zyrtare nga gjykata, dhe në bazë të propozimit të arsyetuar të përmbaruesit privat nëse në procedurën që zhvillohet pranë përmbaruesit privat janë plotësuar kushtet për shqiptimin e gjobës. Pra, qartësisht theksohet se vetëm gjykata mund të shqiptojë gjobë, prandaj, logjikisht rrjedh se gjoba është mjet i rëndësishëm për zbatimin e përmbarimit të vendimit për kthimin e punëtorëve në vendin e punës, dhe për përmbarimin e vendimeve nga fusha e së drejtës familjare-dorëzimi dhe marrja e fëmijës, e të cilën sipas depozitave të cituara po ashtu mund ta shqiptojë vetëm gjykata në procedurën e zbatimit të përmbarimit.

Gjykata Supreme ka vendosur që ky udhëzues nuk u referohet rasteve në të cilat është lejuar përmbarimi para datës së nxjerrjes së këtij udhëzuesi, sepse në rastet ku është lejuar përmbarimi janë inkasuar taksat e përmbarimit dhe janë vlerësuar afatet e lejueshmërisë së përmbarimit. Lëvizja e lëndëve do të ndikonte në pozitën financiare të debitorit, gjë që do të ishte ndesh me parimin e mbrojtjes së debitorit dhe gjithashtu mund të krijonte komplikime lidhur me afatet e inicimit të procedurave, prandaj nga arsyet e cekura është vendosu si në këtë udhëzues.

(Udhëzues i miratuar në Seancën e Përgjithshme të Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, mbajtur më 04.02.2021).

1

REPUBLIKA E KOSOVËS	REPUBLIKA KOSOVA
GJYKATA SUPREME E KOSOVËS	VRHOVNI SUD KOSOVA
G.J.A-Su.A	189 / 2020
Dt:	25/09/2020
PRISHTINË - PRIŠTINA	

REPUBLIKA E KOSOVËS
REPUBLIKA KOSOVA – REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA SUPREME E KOSOVËS
VRHOVNI SUD KOSOVA – SUPREME COURT OF KOSOVO

Mbledhja e Përgjithshme e Gjykatës Supreme të Republikës së Kosovës, në bazë të nenit 26 paragrafi 1. pika 1.4 të Ligjit për Gjykatat, më datë 24 shtator 2020, me vota unanime nxjerr këtë:

U D H Ë Z I M

Në kuptim të nenit 5.6 të Ligjit 04/L-139 për Procedurën Përmbarimore, Gjykata është kompetente të vendos në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojë përmbarimin e vendimeve gjyqësore, vetëm lidhur me të gjitha çështjet nga e drejta familjare, dhe kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civilë në punë dhe kompensimet tjera.

Gjykatat, vendimet e institucioneve tjera, siç janë vendimet e Inspektoratit të Punës etj., edhe nëse kanë të bëjnë me çështjet nga e drejta familjare, dhe kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civilë në punë dñe kompensimet tjera, nuk kanë kompetencë t'i zbatojnë në procedurën e përmbarimit gjyqësor, pasi që me nenin 5.6 të Ligjit për Procedurë Përmbarimore, parashihet kompetenca e gjykatave të vendos në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojnë përmbarimin vetëm të vendimeve gjyqësore që kanë të bëjnë me çështjet e përcaktuara me këtë nen, e jo edhe të organeve tjera.

Ndërsa përmbarimi i të gjitha dokumenteve tjera përmbaruese dhe dokumenteve të besueshme, sipas nenit 3.1 të tij, është në kompetencën e përmbaruesit privat, i cili udhëheq procedurën e përmbarimit në shkallë të parë dhe për të vendos, ndërsa përjashtmisht gjyqtari

individual, kur me këtë ligj është caktuar se përmbarimin e cakton dhe zbaton Gjykata (organ i shkallës së parë), siç është rasti me situatën e paraparë me nenin 5.6 të këtij ligji.

A r s y e t i m

Duke qenë se nga ana e Ministrisë së Financave - Thesarit të Kosovës, është theksuar se atyre iu ka arritur një numër i madh i lëndëve përmbarimore për ekzekutim nga Thesari, lidhur me pagesën e pagave jubilare dhe kompensimeve tjera monetare që kanë të bëjnë me marrëdhënien e punës, nga kjo Ministri është kërkuar që të sqarohet se a janë kompetent përmbaruesit privat që të nxjerrin urdhra të formës së prerë për çështjet e lartpërmendura, duke shtuar edhe se kanë raste kur për të njëtin kreditor dhe të njëtin debitor, pranojnë lëndë për kompensim nga gjykata dhe përmbaruesi privat, ku përmbaruesi privat kërkon shpenzimet e procedurës.

Në kuptim të nenit 5.6 të Ligjit për Procedurën Përmbarimore, Gjykata është kompetente të vendos në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojë përmbarimin e vendimeve gjyqësore vetëm lidhur me të gjitha çështjet nga e drejta familjare, dhe kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civilë në punë dhe kompensimet tjera. Pra, me këtë dispozitë ligjore, është hequr nga kompetenca lëndore e gjykatës që të vendos në procedurë të përmbarimit, lidhur me zbatimin e titujve tjerë të ekzekutueshëm dhe dokumenteve të besueshme, kur ata tituj ekzekutiv nuk janë vendime gjyqësore dhe që kanë të bëjnë me këto çështje të parapara me këtë dispozitë ligjore. Kështu është paraparë, me qëllim të zvogëlimit të numrit shumë të madh të lëndëve në gjykatat e Republikës së Kosovës, që kanë të bëjnë me përmbarimin e detyrueshëm, dhe në një mënyrë apo tjetër të përmirësohet shkalla e efikasitetit të gjykatave në Kosovë.

Së këndejmi rezulton, se gjykatat, vendimet e institacioneve tjera siç janë vendimet e Inspektoratit të Punës etj., edhe nëse kanë të bëjnë me çështjet nga e drejta familjare, dhe kthimin e punëtorëve dhe shërbyesve civilë në punë dhe kompensimet tjera, nuk kanë kompetencë t'i zbatojnë në procedurën e përmbarimit gjyqësor, pasi që me këtë dispozitë ligjore parashihet kompetenca e gjykatave të vendos në procedurën e përmbarimit dhe të zbatojë përmbarimin vetëm të vendimeve gjyqësore që kanë të bëjnë me çështjet e përcaktuara me këtë nen, e jo edhe të vendimeve të institacioneve tjera, edhe nëse kanë të bëjnë me këto çështje.

Në çështjet tjera përmbarimore, jashtë situatave të parapara me këtë dispozitë ligjore, përmbaruesit privat në kuptim të nenit 3.1 të këtij ligji kanë të drejtë të zhvillojnë, udhëheqin dhe të vendosin në procedurë përmbarimore, për përmbarimin e titujve të ndryshëm ekzekutues dhe dokumenteve të besueshme, të parapara me dispozitën e nenit 22 dhe 29 të këtij Ligji. Andaj për këto çështje, përmbaruesit privat kanë të drejtë të nxjerrin urdhra përmbarimor, të cilët bëhen të formës së prerë në kuptim të nenit 74 të Ligjit për Procedurë Përmbarimore, kur nuk është paraqitur fare prapësim brenda afatit ligjor për paraqitjen e tij, apo kur prapësimi është paraqitur, por i njëjtë është refuzuar nga ana gjykata së shkallës së parë, ose kur kundër aktvendimit lidhur me refuzimin e prapësimit nuk lejohet ankesa, apo ankesa është refuzuar, ose ankesa nuk është paraqitur fare brenda afatit ligjor për paraqitjen e saj.

(Udhëzimi i miratuar në seancën e përgjithshme të Gjykatës Supreme, mbajtur më 24 shtator 2020)